

Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków

JRP-Z
2020-10-05
p. F. F. F.

RD.5140.8.2020.PŚ

Nr rejestru zabytków: A-1645

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku
WPEŁNIŁO DZIA 01.10.20
05. 10. 2020
L.dz. 14981
Liczba zał. Podpis

Gdańsk, dnia 22. 09. 2020

DECYZJA

w sprawie wpisania do rejestru zabytków

Na podstawie art. 3 pkt 1-2, art. 3 pkt 13, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. b, c, art. 7 pkt 1, art. 8, art. 9 ust. 1 i 3, art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 3-4, art. 94 Ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 282, ze zm., dalej w skrócie U.o.z) oraz art. 104 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm., dalej w skrócie K.p.a.), w wyniku postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu,

Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków o r z e k a

wpisać do rejestru zabytków nieruchomych województwa pomorskiego pod numerem rejestru
A-1645
następujący zabytek:

**dawny dom dozorczy służby
przy ul. Przegalińskiej 60, znajdujący się działce nr 105/10, obr. 0143 Przegalina,
w Gdańsku
(gmina M. Gdańsk, powiat m. Gdańsk, woj. pomorskie)**

**będący częścią zespołu służby komorowej Przegalina Północna na rzece Martwej Wiśle w Gdańsku,
wpisanego odrębnie do rejestru zabytków**

działka: 105/10, jedn. ewidencyjna: 226101_1 M. Gdańsk, obręb ewidencyjny: 0143 Przegalina
księga wieczysta: GD1G/00261679/0, prowadzona w Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku
właściciel: Skarb Państwa – reprezentowany przez Wody Polskie, ul. Grzybowska 80/82, 00-844 Warszawa

granice wpisu: budynek objęty niniejszym wpisem zaznaczono kolorem czerwonym na załączonej mapie, stanowiącej integralną część decyzji;

UZASADNIENIE

Zawiadomieniem z dn. 18 lutego 2020 r. wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomych woj. pomorskiego budynku przy ul. Przegalińskiej 60 w Gdańsku, będącego częścią zespołu służby komorowej Przegalina Północna na rzece Martwej Wiśle. Zespół ten wpisano odrębnie do rejestru zabytków na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku z dn. 14 listopada 1997 r., l.dz. WKZ-5340/25/97/6704, dawniej pod nr A-1178, obecnie pod nr A-1645. Obejmuje: urządzenia terenowe służby (kanał i komorę wraz głową dolną i górną - przeciwpowodziową), nabrzeże południowe, nabrzeże północne wraz ze zlokalizowanymi w części północno-wschodniej dwoma budynkami

(mieszkalno-biurowym nadzoru wodnego i budynkiem maszynowni). Granice wpisu określono na załączniku graficznym. Obecna działka 105/10, na której zlokalizowany jest budynek, będący przedmiotem niniejszego postępowania, znajduje się w granicach wpisu tego zespołu.

Decyzję w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomości wojewódzki konserwator zabytków może wydać z urzędu (art. 9 ust. 1 U.o.z.). Zgodnie z definicją prawną zabytek to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową (art. 3 pkt 1 U.o.z.). Ochronie i opiece podlegają m.in. dzieła architektury i budownictwa oraz historyczne zespoły budowlane, bez względu na stan zachowania (art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. b, c U.o.z.). Historyczny zespół budowlany to powiązana przestrzennie grupa budynków wyodrębniona ze względu na formę architektoniczną, styl, zastosowane materiały, funkcję, czas powstania lub związek z wydarzeniami historycznymi (art. 3 pkt 13 U.o.z.). Wpis do rejestru zabytków historycznego zespołu budowlanego nie wyklucza możliwości wydania decyzji o wpisie do rejestru wchodzących w skład tego zespołu zabytków nieruchomości (art. 9 ust. 3 U.o.z.).

Przedmiotowa sprawa dotyczy przede wszystkim indywidualnego wpisu do rejestru zabytków wskazanego budynku. Ponieważ jednak znajduje się na terenie wpisu zespołu budowlanego śluzy komorowej Przegalina Północna, uwzględniono także jego wartości jako elementu składowego tego zespołu, tj. wartości przestrzenne w relacji do pozostałych elementów zespołu oraz ich wzajemne powiązania architektoniczne, stylistyczne, materiałowe, funkcjonalne i historyczne.

W celu oceny ww. wartości zebrano materiał dotyczący historii budynku i całego zespołu oraz jego formy architektonicznej: *Kartę ewidencyjną śluzy komorowej Przegalina Północna w Gdańsku*, aut. E. Zielińska, 1995 r.; *Dokumentację konserwatorską. Budynek nadzoru wodnego – elewacje, Śluza Przegalina*, aut. I. Huk-Malinowskiej, 2015 r.; rysunki inwentaryzacyjne budynku biurowego nadzoru wodnego, budynek G, w: *Projekt przebudowy stopnia wodnego Przegalina na rzece Martwa Wisła*, proj. R. Antonowicz, listopad 2013; W. Nocny, *Wyspa Sobieszewska*, Gdańsk 2008, s. 165-170, 176-212; A. Rudolf, *Die Regulierung der Weichselmündung. Die Maschinenanlagen der Schiffssleuse bei Einlage*, w: „Zeitschrift für Bauwesen”, Jg. 47, H.1-12 (1897), s. 380-398 (publikowane online w Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej www.pbc.gda.pl); fotografie z l. 1893-1895 (z Architekturmuseum der Technischen Universität Berlin), fiszka adresowa z 2001 r. Do analiz wykorzystano w szczególności archiwalne plany oraz fotografie z k. XIX i pocz. XX w. Obecny stan faktyczny nieruchomości stwierdzono w trakcie oględzin przeprowadzonych dn. 8 czerwca 2020 r.

Stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie (art. 28 K.p.a.). Wpis do rejestru zabytków ogranicza prawo własności, nakładając na właściciela dodatkowe prawa i obowiązki, wynikające m.in. z przytoczonych w pouczeniu przepisów. Na podstawie mapy ewidencyjnej, wypisu z rejestru gruntów, treści ksiąg wieczystych ustalono, że budynek znajduje się na działce nr 105/10 (obr. 0143 Przegalina), której właścicielem jest Skarb Państwa, reprezentowany przez Wody Polskie z siedzibą w Warszawie, zgodnie z art. 528 ustawy Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 310, ze zm.). Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku jest jednostką organizacyjną Wód Polskich realizującą zadania Wód Polskich o których mowa w art. 240 ust. 3 cyt. ustawy. W myśl art. 28 K.p.a, ww. podmioty zostały uznane za strony postępowania.

W toku postępowania, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku przedstawiło stanowisko w sprawie. W piśmie z dn. 27 lutego 2020 r. i w protokole z oględzin zwrócono uwagę na zły stan techniczny obiektu (niszczącą konstrukcję i detal) oraz przerwanie z powodu wszczętego postępowania zaplanowanych prac remontowych, na które uzyskano pozwolenie konserwatorskie z 14.05.2015 r. (ZN.5142.439.2015.JT), którego ważność przedłużono decyzją z dn. 30.03.2018 r. (BMKZ.4125.502.2018.SG). Odnosząc się do tych uwag należy podkreślić, że zgodnie z art. 6 U.o.z. zabytki podlegają ochronie i opiece bez względu na stan zachowania, rozumiany jako stan techniczny. W świetle nowych ustaleń związanych z historią obiektu i jego wartościami, uznano, że dotychczasowa ochrona konserwatorska budynku poprzez zlokalizowanie na obszarze wpisanym do rejestru zabytków jest niewystarczająca. Zatwierdzone plany inwestycyjne nie mają wpływu na rozstrzygnięcie merytoryczne sprawy

wpisu do rejestru zabytków. Na marginesie należy jednak zauważyć, że w chwili wszczęcia postępowania przy obiekcie nie rozpoczęto nadal prac, mimo uzyskania na nie pozwolenia już w 2015 r.

Na podstawie zebranych materiałów, stwierdzono następująco.

Dawny dom dozorca śluzy (*Schleusenwärter*) wzniesiono ok. 1895 wraz z ukończeniem budowy w l. 1889-1895 śluz wodnych na rzece Martwej Wiśle w Gdańsku-Przegalinie (*Einlage*). Powstanie śluz jest nierozdzielnie związane z historią Przekopu Wisły. W 1888 r., po wielkiej powodzi, rząd Prus zatwierdził projekt regulacji Dolnego Odcinka Wisły, który miał zapobiec powtarzającym się zagrożeniom powodziowym. W celu umożliwienia szybkiego odpływu wód powodziowych i lodów najkrótszą drogą do morza wykonano sztuczne koryto Wisły oraz odcięto śluzami dotychczasowy górny odcinek Wisły, Szarpawy i Nogatu. W Przegalinie zbudowano dwie śluzy. Południowa przeznaczona była do spławiania tratw, północna umożliwiała właściwą żeglugę śródlądową oraz pełniła dodatkowo funkcję przeciwpowodziową. Obecnie zachowała się tylko historyczna śluza północna, wpisana do rejestru zabytków wraz z infrastrukturą terenową, nabrzeżami oraz dwoma budynkami przy komorze śluzy. Południową zastąpiono w l. 1972-1980 nową. Powstanie Przekopu Wisły i budowa śluz przyspieszyła rozwój dawnej wsi Przegaliny (obecnie administracyjnie część Gdańska i Wyspy Sobieszewskiej). Wcześniej były to głównie tereny zalewowe, natomiast po regulacji rzeki powstał także port rybacki, kąpielisko i przystań na Martwej Wiśle.

Budynek dozorca śluzy znajduje się w środkowej części półwyspu między dwoma kanałami, północnym i południowym, na zachód od komór śluz. Jego datowanie potwierdzają fotografie z 1895 r. (z Architekturmuseum der Technischen Universität Berlin) oraz plan sytuacyjny z 1897 r. (A. Rudolf, *Die Regulierung der Weichselmündung. Die Maschinenanlagen der Schiffssleuse bei Einlage*, w: „Zeitschrift für Bauwesen”, Jg. 47, H.1-12 (1897), abb. 2, s. 383-384). Na planie tym budynek podpisano jako *Schleusenwärter* (niem.) – dozorca śluzy, śluzowy (współcześnie określany jako operator śluzy). Była to osoba odpowiedzialna za obsługę, konserwację i naprawy śluz, a także za organizację i bezpieczeństwo w czasie przepraw statków. Dawniej dozorca śluzy – często wraz z rodziną – na stałe mieszkał w domach wzniesionych w sąsiedztwie śluz. Domy o tej funkcji zachowały się m.in. przy śluzach przy Kanale Bydgoskim w Bydgoszczy, przy Kanale Gliwickim w Kędzierzynie-Koźlu, przy Kanale Augustowskim w Swobodzie, przy stopniach wodnych na Noteci w Romanowie Dolnym i Górnym, Walkowicach, Drawsku, Krzyżu Wielkopolskim, Rosku, przy Śluzie Bartoszewickiej we Wrocławiu. Wg relacji A. Rudolfa z 1897 r. ruch statków przez śluzę w Przegalinie był bardzo sprawny. Do obsługi wrót śluzy północnej potrzebnych było dwóch pracowników – jeden zamykał bramę za statkiem w komorze, po czym drugi natychmiast otwierał kolejną przed nim (A. Rudolf, *dz. cyt.*, s. 398). Być może dlatego dom dozorca śluzy w Przegalinie od początku podzielony był na dwa bliźniacze, odrębnie skomunikowane mieszkania, z osobnymi wolnostojącymi budynkami gospodarczymi po bokach, które niestety nie zachowały się. Na jednej z fotografii z 1897 r. widać, że w fasadzie były dwa wejścia do budynku poprzedzone niewielkim tarasem. Wskazuje na to także wewnętrzny układ pomieszczeń w każdej kondygnacji, który rozplanowano wg zasady osiowości, z podziałem na dwie odrębne, symetryczne części. Zapewne w 1 ćw. XX w. przebudowano taras na ganek oraz dodano okiennice, na co wskazują analogie formalno-stylistyczne do innej zabudowy z tego okresu.

Tradycyjnym budownictwem na terenie Żuław Gdańskich (do których przynależy Wyspa Sobieszewska z Przegaliną) jest architektura drewniana. Zwykle stawiano jednokondygnacyjne domy, nisko posadowione, z wysokim dachem dwuspadowym, czasami z facjatą na osi, podcieniami lub werandami, o konstrukcji wieńcowej, często z dekoracją snycerską. Na Wyspie Sobieszewskiej zabudowa ta pochodzi głównie z przełomu XIX i XX w., ale są także przykłady z XVIII w. Dom dozorca śluzy w Przegalinie wpisuje się w ten krajobraz pod względem konstrukcyjnym i wykończeniowym, ale różni się od tradycyjnej zabudowy Wyspy Sobieszewskiej kształtem zwartej, prostopadłościennej bryły z charakterystycznym półpiętrzem poddasza pod silnie wysuniętym okapem niskiego, dwuspadowego dachu, która w większym stopniu nawiązuje do typu ceglanego domu pomorskiego występującego w rejonie Kaszub od 3 ćw. XIX do 1 ćw. XX w. Z kolei dostawiony w późniejszym czasie ganek z dekoracją laubzegową o uproszczonych, ludowych formach jest typowy dla zabudowy Sobieszewa z pocz. XX w., rozwijającej się pod wpływem architektury kurortowej.

Budynek przy ul. Przeglasińskiej 60 zbudowano w konstrukcji mieszanej. Parter wykonano w konstrukcji wieńcowej, z drewnianych, ociosanych prostokątnie belek, wspartych na wysokiej, ceglanej podmurówce, natomiast poddasze z wysoką ścianką kolankową i szczytami w konstrukcji szkieletowej, obitej z obu stron deskami. Całość nakrywa dwuspadowy, niski dach, z pokryciem z papy. Pośrodku fasady dostawiono szeroki, zabudowany ganek z przeszkleniami z frontu i wejściami z boku, wsparty na ceglanych słupkach, nakryty odrębnym duspadowym daszkiem. Ściany parteru przeprute są symetrycznie rozmieszczonymi otworami okiennymi, w poddaszu wąskimi okienkami trójkątnie zakończonymi, a w piwnicach odcinkowymi z obszernymi, ceglanymi studzienkami. Elewacje z zewnątrz nie są tynkowane. Zdobi je starannie wykonany detal snycerski, charakterystyczny dla architektury drewnianej tego okresu, częściowo nawiązujący do wzorów architektury murowanej. Złącza na węglach przysłonięte są drewnianymi boniami. Poddasze wykończono pionowym szalunkiem z ozdobnie wykrojonymi końcówkami desek oraz olistwowaniem styków. Dekoracyjnie wyprofilowano ostatki belek stropowych i krokwi pod okapem. Ganek ozdobiono ażurową dekoracją laubzegową o motywie wici roślinnej, zastosowaną w wiatrownicy oraz jako wsporniki okapu. Okna parteru ujęte są obramieniami różnego typu i z różnego czasu, w części wymienionymi lub uzupełnionymi. Okna przy drzwiach wewnątrz ganku mają szeroką, profilowaną ramą (w oknie w zachodniej części domu z zachowanym ozdobnym „fartuchem” pod parapetem). W pozostałych oknach w elewacji północnej zastosowano węższe obramienie z profilowaną listwą naczółkową i gzymsem podokiennym. Przy pozostałych obramienia są uproszczone, modyfikowane, w formie prostej ramy z dwuspadowo zakończoną listwą naczółkową i gzymsem podokiennym. Przy części okien są drewniane okiennice z okuciami, częściowo wtórnie uzupełnione w późniejszym okresie. Większość stolarki okiennej została wymieniona na nowe okna PCV z imitacją szprosów lub bez podziałów. Zachowało się tylko jedno oryginalne okno drewniane w parterze (pojedyncze, 3-kwaterowe, z okuciami), krosnowe drewniane okna we wschodniej części piwnic, kilka sztuk zdemontowanych drewnianych, pięciokątnych okien z poddasza (zmagazynowane na strychu) oraz drewniane, płycinowe drzwi zewnętrzne do zachodniego mieszkania (drzwi z ganku). Ponadto, uwagę zwracają zachowane drobne historyczne elementy takie jak: okucia okien, drzwi i okiennic; okrągłe metalowe wywietrzniki w cokole; ceramiczne elektryczne izolatory; metalowe tabliczki z dawną numeracją budynku.

Jak już wspomniano powyżej, budynek jest podzielony na dwa odrębne, jednakowo rozplanowane mieszkania z osobnymi wejściami. Układ wewnątrz obu części domu na parterze jest dwutraktowy, z małym korytarzem w trakcie frontowym z zabiegowymi schodami na poddasze i do piwnic, usytuowanymi tuż obok wejścia. Na strychu wydzielono wtórnie dwa małe pomieszczenia w każdej części. Piwnice składają się z dużej komory w trakcie tylnym i korytarza w przednim. Stropy nad parterem są drewniane, belkowe, nagie, z belkami ozdobnie sfazowanymi na krawędziach. W piwnicach zastosowano ceglane sklepienie Kleina. Na strychu mieszkania wschodniego widoczna jest oryginalna więźba dachowa, z miejscowymi uzupełnieniami. W obu częściach domu schody prowadzące na poddasze są drewniane, z ozdobną tralkową balustradą z profilowanymi słupkami, w części zachodniej częściowo zmodyfikowane, w części wschodniej w lepszym stanie, dodatkowo z zachowaną dekoracją w formie rozetek na policzkach stopni. Schody do piwnic są ceglane. Zachował się także szereg innych elementów dawnego wystroju: drewniana podłoga deskowa (obecnie odsłonięta w części wschodniej domu, być może zachowana także w pozostałych pomieszczeniach pod wtórną podłogą); ceglana posadzka w piwnicach; drewniane, starannie wyprofilowane parapety z rynienkami na skraplającą się wodę (zachowane w części wschodniej); drewniane ościeża drzwiowe i część drewnianych drzwi płycinowych i deskowych, niektóre z zachowanymi zamkami, klamkami, zawiasami; wzmocnione blachą drzwi w piwnicy zachodniej z niestandardowym zamknięciem zasuwami.

W związku z odrębnym użytkowaniem obu części domu, są one w różnym stanie zachowania. Ponownie należy podkreślić, że w ramach wartościowania zabytku ocenie podlega stan zachowania rozumiany jako stopień zachowania autentyczności substancji zabytkowej, a nie stan techniczny budynku. Spośród istotnych przekształceń i zmian należy wymienić m.in.: niemal całkowitą wymianę stolarki okiennej oraz wymianę części drzwi na współczesne, bez dokładnego odwzorowania historycznej formy; wtórne przebicie prostokątnego okienka we wschodniej ścianie szczytowej; wykończenie poddasza części zachodniej płytami gips-kartonowymi; uszkodzenie, brak lub niefachowa wymiana części detalu, np. części okiennic, obramień okiennych, schodów; niefachowe naprawy drewnianej konstrukcji ścian, np. uzupełnienia zniszczonych belek

i wypełnienia szczelin między nimi. Zmiany te są jednak w większości odwracalne, a zniszczone elementy możliwe do rekonstrukcji na podstawie tych zachowanych. W całościowej ocenie nie wpływa to na wartości obiektu, którego stylistyka i oryginalna forma architektoniczna z późniejszymi nawarstwieniami historycznymi, nadal jest bardzo dobrze czytelna, możliwa do zachowania, a nawet dodatkowego wyeksponowania. Na podstawie analizy zdjęć archiwalnych oraz zachowanej substancji stwierdzono, że budynek cechuje duży stopień autentyczności. Zachowane są oryginalna konstrukcja, budulec, rzut, bryła, kompozycja i detal elewacji oraz szereg elementów wystroju wnętrz. Mimo adaptacji do współczesnych funkcji dobrze czytelny jest także dawny układ wnętrz.

Jak wynika z powyższej charakterystyki, dawny dom dozorczy śluży przy ul. Przegalińskiej 60 w Gdańsku spełnia kryteria uzasadniającego wpis do rejestru zabytków jako indywidualne dzieło architektury oraz element historycznego zespołu budowlanego śluży w Przegalinie. Duża wartość historyczna i naukowa tego zabytku wynika ze ścisłego związku z historią powstania i funkcjonowania śluży w Przegalinie - jednego z ważniejszych zabytków inżynierii hydrotechnicznej w regionie, który odegrał dużą rolę w historii delty Wisły i żeglugi śródlądowej Pomorza i Gdańska. Poznanie historii tego budynku pozwala w większym stopniu zrozumieć dawne zasady funkcjonowania śluz wodnych. Należy bowiem pamiętać, że wraz z ich budową powstawały kompleksy zabudowań towarzyszących: technicznych, administracyjnych i mieszkalnych, związanych z ich obsługą. Ponadto, budynek ten jest interesującym przykładem drewnianego budownictwa, nawiązującego do różnych regionalnych tradycji budowlanych końca XIX i pocz. XX w. Tym samym dobrze wpisuje się w krajobraz kulturowy Wyspy Sobieszewskiej i Żuław Gdańskich. Indywidualna, wysoka wartość artystyczna wynika więc z jego stylistyki i formy architektonicznej, w dużym stopniu autentycznej. Pomimo miejscowo niekorzystnych ingerencji w oryginalną strukturę nadal prezentuje wysokie walory architektoniczne. Tradycyjna konstrukcja i dbałość o detale w wyglądzie zewnętrznym i wewnętrznym, świadczą o ówczesnych standardach budowlanych i dużym kunszcie ówczesnych budowniczych. Zachowane historyczne elementy są także przykładem dawnego rzemiosła (np. snycerka, okucia) oraz coraz rzadziej występującą pamiątką dawnej kultury materialnej (np. tabliczki z numeracją domów, izolatory elektryczne). Wartość obiektu jest tym bardziej cenna, że budownictwo drewniane w coraz większym stopniu znika z krajobrazu Żuław lub jest zdominowane przez współczesną architekturę.

Bezsporny jest fakt, że przedmiotowy budynek jest integralną częścią historycznego rozplanowania funkcjonalno-przestrzennego całego zespołu śluży Przegalina Północna. Wskazuje na to: powstanie równocześnie z budową śluży, historyczna funkcja związana z nieustannym jej dozоровaniem oraz lokalizacja w niewątpliwym miejscu pomiędzy kanałami, skąd rozpościera się widok z jednej strony na komorę i most, z drugiej na wylot kanałów. Wprawdzie jego forma architektoniczna, styl i zastosowane materiały różnią się od pozostałych, ceglanych zabudowań śluży (budynku maszynowni i budynku administracyjnego), niemniej jednak istotne pozostają w tym względzie jego funkcja, czas powstania i historia, identyfikujące go jako element całego zespołu. Obecnie w sąsiedztwie budynku na półwyspie powstaje nowa zabudowa związana z obsługą śluży. Mimo to relacje przestrzenne pomiędzy historycznymi zabudowaniami i komorą śluży pozostają zachowane. Objęcie ochroną przedmiotowego budynku dopełnia więc dotychczasowy wpis do rejestru zabytków zespołu śluży Przegalina Północna, wzbogacając go o dodatkowe wartości historyczne, naukowe, artystyczne, funkcjonalne i przestrzenne.

Z tych względów, w interesie społecznym – rozumianym jako korzyść obecnych i przyszłych pokoleń – jest ochrona prawna wskazanego budynku. W dobrze pojętym interesie społecznym jest zachowanie dla przyszłych pokoleń dziedzictwa historycznego oraz kulturowego regionu jako dobra wspólnego, co zagwarantowano w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r. Rzeczpospolita Polska strzeże dziedzictwa narodowego (art. 5 Konstytucji), stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju (art. 6 pkt 1 Konstytucji), a obowiązkiem obywatela jest troska o dobro wspólne (art. 82 Konstytucji). W interesie społecznym jest zachowanie tych dzieł, które w największym stopniu dokumentują przeszłość, świadczą o tożsamości regionu, ilustrują przemiany społeczno-gospodarcze, reprezentują określone zjawiska artystyczne i kształtują wspólną przestrzeń kulturową.

Na tej podstawie orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Od decyzji niniejszej przysługuje stronom – na podstawie art. 127 §1 i §2, art. 129 §1 i §2 K.p.a. – odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.
2. W trakcie biegu 14-dniowego terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznego oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. (art. 127a K.p.a.)

Z faktu wpisania zabytku nieruchomego do rejestru zabytków wynikają obowiązki i uprawnienia regulowane przez n/w akty prawne:

- 1) art. 5, art. 13, art. 25-30, art. 36, art. 36a, art. 37a-37h, art. 38-41, art. 43-45, art. 47-49, art. 50 ust. 3 i 4, art. 71-79, art. 81-82, art. 83, art. 107a, art. 107c-i, art. 108, art. 110, art. 113, art. 114, art. 117-120 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ((t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 282, ze zm.))
- 2) § 1, § 3-11, Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 02 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1609)
- 3) art. 4 ust. 1 pkt 9 lit. d) Ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1813)
- 4) art. 12 ust. 1 pkt 11) Ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 333)
- 5) art. 7 ust. 1 pkt 6 Ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1170)
- 6) art. 13 ust. 4, art. 29 ust. 2, art. 45 ust. 2a, art. 68 ust. 3, art. 73 ust. 4, art. 84 ust. 4, art. 96 ust. 1a, art. 109 ust. 1 pkt 4 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 65, ze zm.).

 Pomorski Wojewódzki
 Konserwator Zabytków
 Igor Strzok

Załącznik:

1. Kopia mapy zasadniczej z zaznaczonymi granicami wpisu do rejestru zabytków

Otrzymują /ZPO/:

1. Skarb Państwa – reprezentowany przez Wody Polskie,
ul. Grzybowska 80/82, 00-844 Warszawa
2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku
ul. ks. Franciszka Rogaczewskiego 9/19, 80-804 Gdańsk
3. A/a WUOZ PŚ.

Do wiadomości (ZPO – gdy decyzja stanie się ostateczna):

1. Prezydent Miasta Gdańska, ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk
(w celu publicznego ogłoszenia informacji o ostatecznym zakończeniu postępowania o wpisie do rejestru, zgodnie z art. 9 ust. 3a i 3b ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami)
2. Narodowy Instytut Dziedzictwa, ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa
3. Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ, III Wydział Ksiąg Wieczystych, ul. Żabi Kruk 16, 80-822 Gdańsk
4. Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku, Urząd Miejski w Gdańsku
ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk

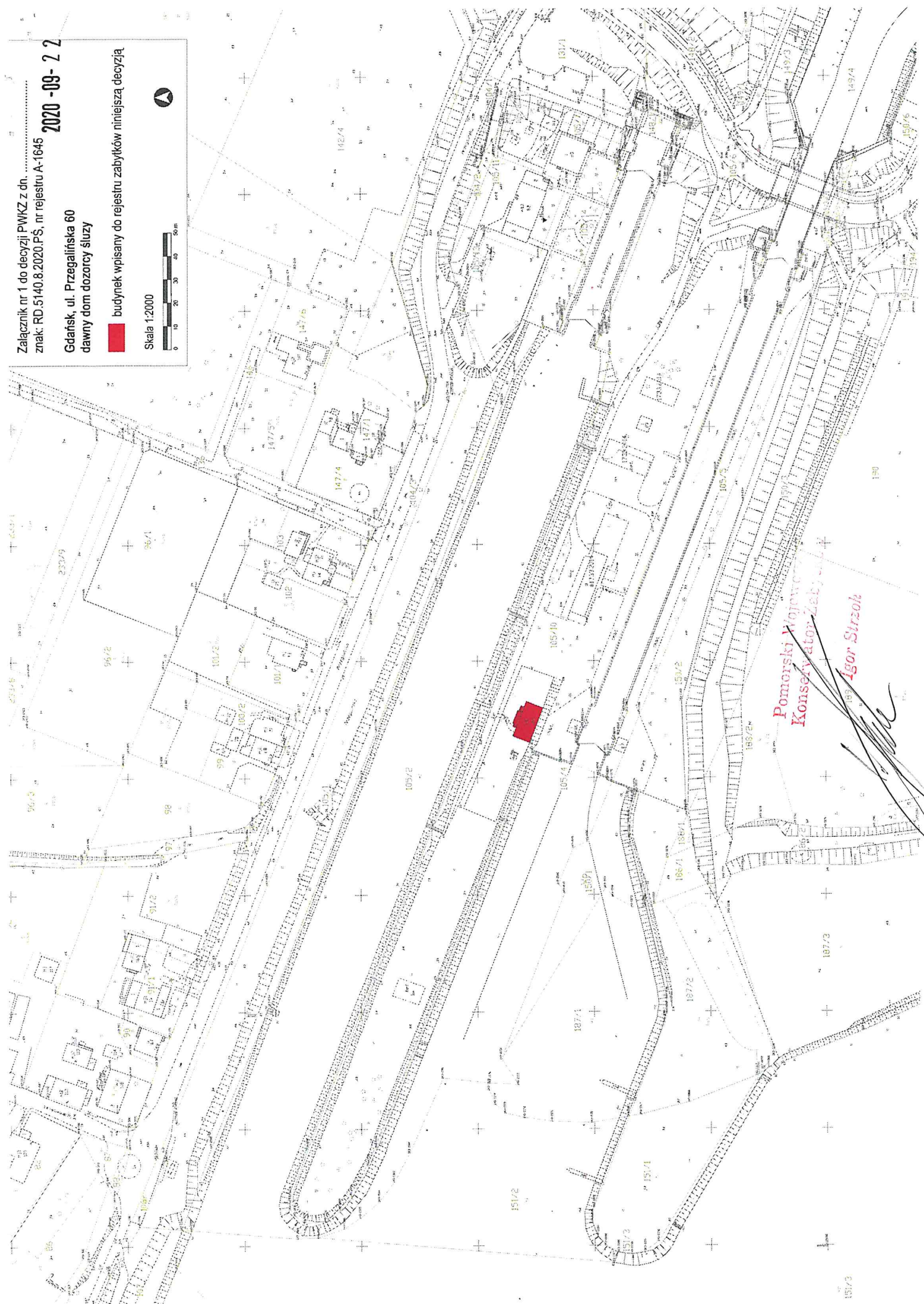
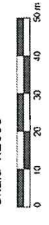
Załącznik nr 1 do decyzji PWKZ z dn.
znak: RD.5140.8.2020.PS, nr rejestru A-1645

2020 -09- 2 2

Gdańsk, ul. Przegalińska 60
dawny dom dozorczy służby

 budynek wpisany do rejestru zabytków niniejszą decyzją

Skala 1:2000

Pomorski Wojewódzki
Konservator Zabytków

Igor Stuzok